

TEXTOS: Eulàlia Morral

Sílvia Saladrigas

Novetats biblioteca

Ressenyes

Novedades biblioteca

Reseñas

Los orígenes de la sedería valenciana.
de Navarro Espinach.

IKAT. Silks of Central Asia
de K. Fitz Gibon i A. Hale

La Draperie au Moyen Âge. Essor
d'une grande industrie européenne
de Dominique Cardon.

Los orígenes de la sedería valenciana. Siglos XV - XVI

A qui no li agrada que li expliquin coses de la seva ciutat? Imaginar a través de les paraules escrites com eren els seus carrers, qui treballava als obradors, com va anar evolucionant la seva activitat? La ciutat de València està de sort, doncs això és el que Germán Navarro fa en el seu nou llibre, on amplia i aprofundeix anteriors publicacions seves al voltant dels orígens de la sedería valenciana.

Aquest llibre és una continuïtat de la tesi doctoral que l'any 1995 va presentar a la Universitat de València.

Biografia, història i societat, són els tres pilars sobre els que ha cohesionat la seva investigació, basada en un rigor documental admirable. Les fonts d'informació han estat els arxius i fons notariais, treballats de forma exhaustiva per anar dibuixant, a partir d'elles, el perfil individualitzat dels artesans de l'època.

Velluters, velers, torcedors,... amb noms i cognoms, dates i fets concrets, van desfilant pel text per a crear un itinerari vital a partir del qual l'autor situa les bases per a la comprensió de la realitat històrica per la que transcorria la societat valenciana tardomedieval i com l'evolució de la seva indústria sedera s'integra en ella.

Hi ha un esforç de síntesi notable per passar de l'individual i concret al més general i col·lectiu identificant quins varen ser els factors de canvi que van generar aquesta nova realitat.

Llibre de lectura densa i compacta, de gran rigor històric i intel·lectual, on les cites, taules i l'àmplia bibliografia, no decebrà, sens dubte, als investigadors i estudiosos que sabran apreciar aquesta nova aportació a la nostra història tèxtil.

¿Quién no disfruta leyendo historias sobre su ciudad? ¿Imaginar a través de las palabras escritas cómo eran sus calles, quién trabajaba en los talleres, como evolucionó su actividad comercial? La ciudad de Valencia está de suerte, pues esto es lo que Germán Navarro hace en su nuevo libro donde amplía anteriores publicaciones suyas sobre el tema de los orígenes de la sedería valenciana.

El libro es la continuación de la tesis doctoral que en el año 1995 presentó en la Universidad de Valencia.

Biografía, historia y sociedad, son los tres pilares sobre los que ha cohesionado su investigación, basada en un rigor documental admirable. Sus fuentes de investigación han sido archivos y fondos notariales, trabajados de forma exhaustiva para ir dibujando, a partir de ellas, el perfil individualizado de los artesanos de la época.

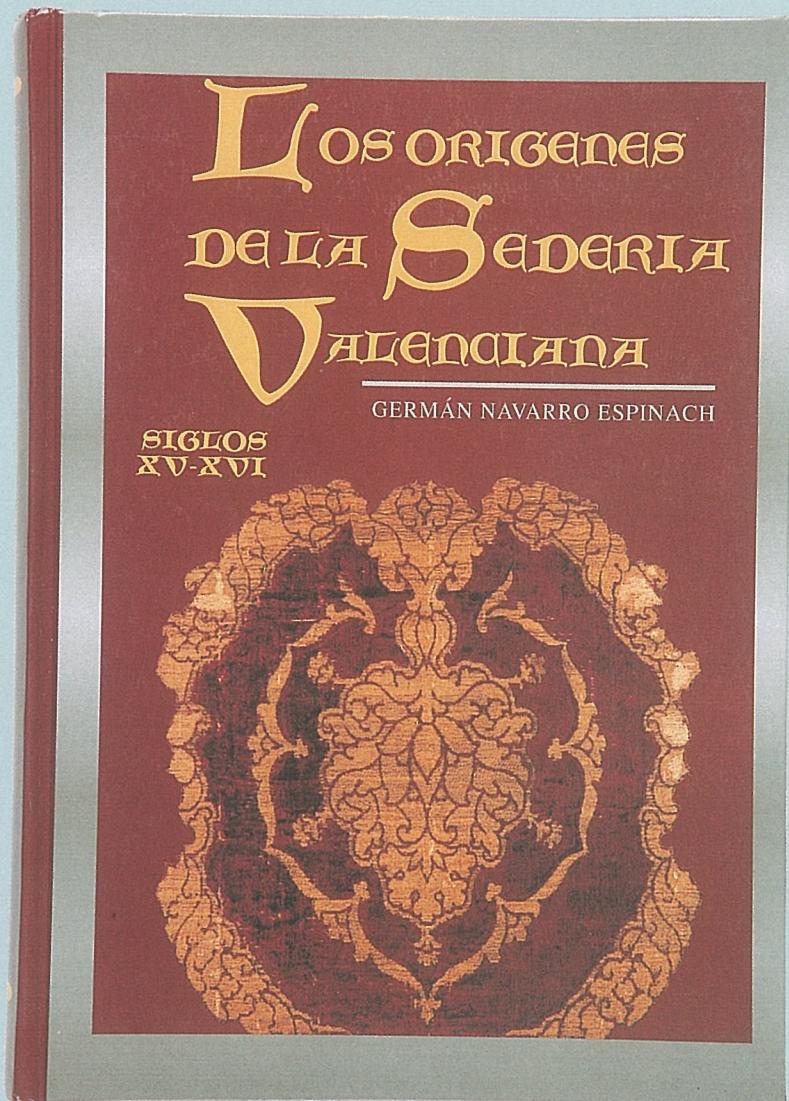
Terciopeleros, veleros, torcedores de seda,... con nombres y apellidos, fechas y hechos concretos, van desfilando por el texto creando un itinerario vital a partir del cual el autor sitúa las bases para poder comprender la realidad histórica por la que atravesaba la sociedad valenciana tardomedieval y como la evolución de su industria sedera se integra en ella.

Hay un esfuerzo notable de síntesis para pasar de lo individual y concreto a lo general y colectivo identificando los factores de cambio que generaron esa nueva realidad.

Libro de lectura densa y compacta, de gran rigor histórico e intelectual, donde las citas, tablas y la amplia bibliografía aportada, no decepcionará a investigadores y estudiosos, que sabrán apreciar, sin duda, esta nueva aportación a nuestra historia textil.

BIOGRAFÍA, HISTORIA
Y SOCIEDAD, SON LOS TRES
PILARES SOBRE LOS QUE HA
COHESIONADO SU
INVESTIGACIÓN

BIOGRAFIA, HISTÒRIA I SOCIETAT,
SÓN ELS TRES PILARS SOBRE ELS
QUE HA COHESIONAT LA SEVA
INVESTIGACIÓ.

64

64: NAVARRO ESPINACH, Germán.
Los orígenes de la sedería valenciana.
Siglos XV-XVI. Ajuntament de València,
València, 1999. ISBN: 84-95171-00-7.

LES PRIMERES NOTÍCIES SOBRE L'IKAT
ARRIBAREN A EUROPA AMB EL SEGLE
XIX, I IMMEDIATAMENT VAN DESPERTAR
L'INTERÈS DE MARXANTS
I COL·LECCIONISTES.

LAS PRIMERAS NOTICIAS SOBRE EL IKAT
LLEGARON A EUROPA CON EL SIGLO XIX, E
INMEDIATAMENTE DESPERTARON EL INTERÉS
DE COMERCIANTES Y COLECCIONISTAS.

65: Fitz Gibon, K.- Hale, A., IKAT. Silks of Central Asia. The Guido Goldman Collection. Lawrence King publishing, London, 1997. ISBN-1-85699-101-2.

Ikat

Silks of Central Asia.

Les primeres notícies sobre l'ikat arribaren a Europa amb el segle XIX, i immediatament van despertar l'interès de marxants i col·leccionistes. Els Ikats de l'Àsia Central tenen poc a veure amb els seus parents de l'Índia, Turquia o Iran, i varen patir una important regressió deguda a la pèrdua del sistema d'organització artesanal motivada per la revolució russa. Recentment la UNESCO està fomentant la seva recuperació a les petites comunitats locals.

Els autors han passat una vintena d'anys a la zona de l'Afganistan, cercant les arrels i analitzant la funció social d'aquests teixits de luxe, i han ajuntat la seva experiència sobre el terreny amb les peces de la col·lecció Guido Goldman que és la més rica de les col·leccions occidentals d'ikats.

El producte n'és un llibre que caldria qualificar més aviat de «monument», tant pel seu format enorme –que gairebé en dificulta la lectura–, com per la superabundància d'imatges i per la passió amb què ha estat escrit. És, però, una obra interessant perquè recull informació de primera mà sobre treballadors, tallers i gremis, mestres i aprenents; els aspectes sagrats de la producció; els destinatarios; les tècniques –el fil de seda, el lligat de l'ordit, el tint, el tissatge, els acabats...–. Les fotografies d'època són una de les millors aportacions del llibre tot i que, en aquest cas, és una llàstima que siguin tan petites.

Mereix ser esmentat al capítol relatiu als jueus de l'Àsia Central en el segle XIX –el seu paper en el comerç de la seda, en el món islàmic i sota el protectorat rus– la seva activitat en el ram del tint i el paper dels teixits en els seus rituals.

Per descomptat no hi pot faltar l'obligada bibliografia i glossari, acompanyades d'una anàlisi científica dels tints usats en els ikats.

Las primeras noticias sobre el ikat llegaron a Europa con el siglo XIX, e inmediatamente despertaron el interés de comerciantes y coleccionistas. Los ikat de Asia Central tienen poco que ver con sus parientes de la India, Turquía o Irán, y sufrieron una importante regresión debida a la pérdida del sistema de organización artesanal motivada por la revolución rusa. Recientemente la UNESCO está fomentando su recuperación en las pequeñas comunidades locales.

Los autores del libro han pasado una veintena de años en la zona de Afganistán, buscando las raíces y analizando la función social de estos tejidos de lujo. En la obra que presentamos han reunido su experiencia sobre el terreno con las piezas de la colección Guido Goldman, la más rica de las colecciones occidentales de ikats.

El resultado es un libro que cabría calificar de «monumento», tanto por su enorme formato, como por la superabundancia de imágenes y la pasión con que se ha escrito. Es, sin embargo, una obra interesante porque recoge información de primera mano sobre trabajadores, talleres, gremios, maestros y aprendices; los aspectos sagrados de la producción; los destinatarios, las técnicas –el hilo de seda, el atado de la urdimbre, el tinte, el tisaje, los acabados...–. Las fotografías de época son una de las mejores aportaciones aunque, en este caso, su formato es lamentablemente pequeño.

Merece ser mencionado el capítulo sobre los judíos del Asia Central y su papel en el comercio de la seda –en el mundo islámico y bajo el protectorado ruso–, sus actividades en el ramo del tinte y el rol de la seda en sus rituales.

Una bibliografía y un glosario acompañan, al final, un análisis científico de los tintes usados en los ikats.

La Draperie au Moyen Âge.

Recollim amb alegria la salutació que l'autora fa des de la seva dedicatòria a tots els amics i col·legues "textilòlegs", i donem la benvinguda a aquest estudi profund, complex i detallat que Dominique Cardon ens presenta.

L'estudi se centra en les innovacions tècniques que en relació als treballs de la llana s'expandeixen al llarg del segle X per tot l'àmbit de la Mediterrània i és la continuació de la tesi doctoral, presentada per D. Cardon en la universitat de Montpellier l'any 1990.

Poques vegades s'ha tractat el desenvolupament de la manufactura tèxtil llanera combinant l'aspecte tecnològic, els documents escrits, molts d'ells de fonts catalanes, les representacions iconogràfiques i les restes arqueològiques conservades, amb una visió tan global i àgil. En aquest resultat ha contribuït, sens dubte, la llarga experiència professional de l'autora com a teixidora manual experta en tints naturals, i els seus estudis d'historiadora i investigadora pel CNRS francès.

El resultat d'aquest «còctel» d'elements és un llibre atractiu des de múltiples perspectives: des de la història i els seus processos econòmics, a l'evolució de les tècniques i de la realitat humana i social de tots aquells qui estaven darrera la producció tèxtil llanera. És aquesta encertada combinació de punts de vista la que enriqueixen i fa tan gratificant la seva lectura.

Nombrosos esquemes i fotografies, taules comparatives, així com una àmplia bibliografia complementen l'obra.

Recogemos con alegría el saludo que la autora envía desde la dedicatoria de su libro a todos los amigos y colegas «textilólogos», y damos la bienvenida a este estudio profundo, complejo y detallado que Dominique Cardon nos presenta.

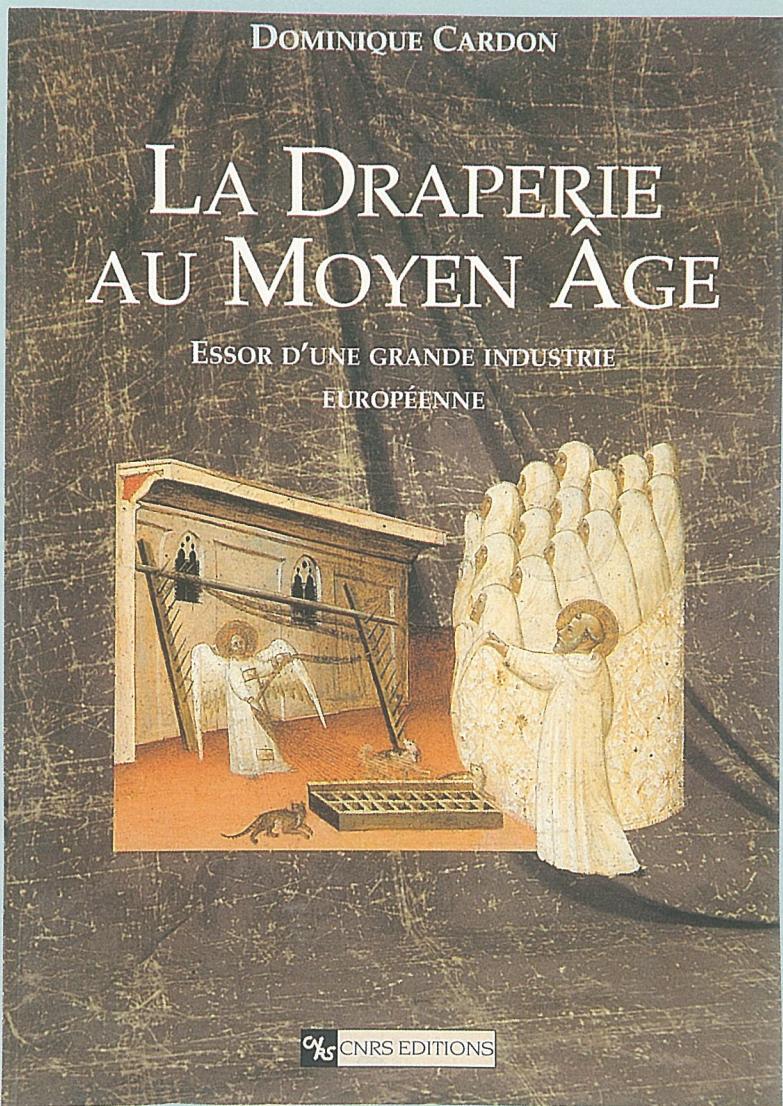
El texto se centra en las innovaciones técnicas que, relacionadas con el trabajo de la lana, se expanden a lo largo del siglo X, por todo el ámbito mediterráneo. Se trata de la continuación de la tesis doctoral presentada por D. Cardon en la Universidad de Montpellier el año 1990.

Pocas veces se ha tratado el desarrollo de la manufactura textil lanera combinando el aspecto tecnológico, los documentos escritos, muchos de ellos de fuentes catalanas, las representaciones iconográficas y los vestigios arqueológicos, en una visión tan global y ágil. A este resultado ha contribuido, sin duda, la larga experiencia profesional de la autora como tejedora manual, experta en tintes naturales e investigadora del CNRS francés.

El resultado de este «cóctel» de elementos es un libro atractivo desde diversas perspectivas: desde la historia y sus procesos económicos a la evolución de las técnicas y de la realidad humana y social de todos aquellos que participaban en la producción textil lanera. Esta acertada combinación de puntos de vista es la que enriquece y hace tan gratificante la lectura del libro.

Numerosos esquemas y fotografías, tablas comparativas, así como una amplia bibliografía, complementan la obra.

EL TEXTO SE CENTRA EN LAS INNOVACIONES TÉCNICAS QUE, RELACIONADAS CON EL TRABAJO DE LA LANA, SE EXPANDEN A LO LARGO DEL SIGLO X, POR TODO EL ÁMBITO MEDITERRÁNEO.

66: CARDON, Dominique. *La draperie au Moyen Âge. Essor d'une grande industrie européenne*. CNRS Éditions, Paris, 1999.
ISBN: 2-271-05592-X.